

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-167/23-H

Název	Základní škola, Náchod, 1. Máje 365
Sídlo	1. Máje 365, 547 01 Náchod
E-mail	zs_nachod_beloves@mybox.cz
IČO	70996491
Identifikátor	650064496
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Libor Zelený
Zřizovatel	město Náchod
Místa inspekční činnosti	1. Máje 365, 547 01 Náchod 1. Máje 16, 547 01 Náchod
Inspekční činnost na místě	7. 2. – 9. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola, Náchod, 1. Máje 365 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Škola poskytuje základní vzdělávání v rozsahu 1. – 5. ročníku. Činnosti školy probíhají ve dvou budovách, v sídle organizace jsou umístěné třídy základní školy, ve vedlejší budově na adrese 1. Máje 16 se nachází dvě oddělení školní družiny a školní jídelna. V době inspekční činnosti se na prvním stupni základní školy v pěti třídách vzdělávalo celkem 99 žáků. Do školní družiny bylo k pravidelné docházce zapsáno ve dvou odděleních celkem 58 účastníků zájmového vzdělávání.

Podrobné informace o škole jsou dostupné na webových stránkách www.zsbeloves.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy ve funkci působí od roku 1996. Koncepce školy je obecný dokument bez časového vymezení. Školu řídí ředitel školy, specializovanými činnostmi pověřil jednotlivé vyučující (např. výchovné poradenství, prevence rizikových jevů, správa školní sítě). Hospitační činnost realizuje ředitel školy pouze sporadicky. Výkonem hospitační činnosti pověřil jednu vyučující, nejmenoval ji ale svou zástupkyní, a proto její hospitační činnost nelze považovat za činnost kontrolní, ale pouze metodickou na úrovni vzájemných hospitačních učitelů. Prostřednictvím vnitřního informačního systému školy má ředitel školy přehled o aktuálním chodu školy. Přenos informací je založený na každodenním setkávání málopočetného pedagogického sboru. K předávání informací slouží také pravidelné provozní porady (1x týdně) a pedagogické rady, na kterých je ředitel školy informován o průběžných a celkových výsledcích vzdělávání žáků. Kontrolní systém vedení školy nebyl funkční ve všech oblastech, v průběhu inspekční činnosti byly shledány větší nedostatky ve vedení povinné dokumentace.

Vzdělávání zajišťuje stabilní pedagogický sbor složený z učitelů, vychovatelů a asistentů pedagoga. Ředitel školy organizuje další vzdělávání pedagogických pracovníků dle plánu dalšího vzdělávání s ohledem na potřeby a rozpočet školy. V uplynulém období bylo další vzdělávání zaměřené na programování ve Scratch (vizuální programovací jazyk pro děti), vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, prohlubování znalostí v cizích jazycích a na čtenářskou gramotnost. Několik asistentů pedagoga absolvovalo studium ke splnění kvalifikačních předpokladů (kurz pro asistenty pedagoga). Výchovný poradce studium pro výchovné poradce dosud neabsolvoval, stejně jako školní metodik prevence studium k výkonu specializovaných činností. Škola spolupracuje s MAS Stolové hory, která organizuje bezplatné vzdělávací akce, které pedagogové školy také navštěvují.

Třídy základní školy jsou vybaveny dostatkem učebních pomůcek, názorným obrazovým materiálem, výpočetní technikou (interaktivní tabule, vizualizéry) a hudebními nástroji. Zrekonstruována byla vstupní hala a schodiště budovy školy, školní zahrada a sportovní hřiště (nový umělý povrch a herní prvky, pergola sloužící jako venkovní učebna). Postupně probíhá rekonstrukce všech tříd. Škola nemá vlastní tělocvičnu, hodiny tělesné výchovy jsou vyučovány v místní sokolovně. V obou odděleních školní družiny mají žáci k dispozici řadu stolních her, polytechnických stavebnic, hraček, pracovního a výtvarného materiálu. V jednom oddělení školní družiny je nově umístěná kuchyňka zakoupená za finanční podpory MAS. Za příznivého počasí probíhá většina pohybových aktivit na školní zahradě účelně vybavené herními prvky a tělocvičným náčiním. Škola má vhodné materiální podmínky pro plnění cílů stanovených ve školních vzdělávacích programech.

Ke zkvalitnění vzdělávání využilo vedení školy finanční prostředky z projektů spolufinancovaných z EU a z Národního plánu obnovy. Z takto získaných prostředků bylo

uhrazeno doučováním pro žáky ohrožené školním neúspěchem, uspořádání projektových dní ve škole i mimo ni. Dále byly tyto finanční prostředky použity na zkvalitnění materiálních podmínek, především na vybavení tříd výpočetní technikou a na podporu smysluplného trávení volného času žáků formou volnočasových aktivit.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční činnost probíhala v esteticky podnětném zázemí školy. Při sledované výuce vládla příjemná pracovní atmosféra, vzájemná důvěra a respekt mezi učiteli a žáky. Hospitované vyučovací hodiny byly velmi dobře připravené a realizované. Učitelé v úvodu hodin seznámili žáky s tématem hodiny nebo jejím cílem. Vhodným zařazením pestrých metod a forem výuky (frontální výuka s řízeným rozhovorem s žáky, skupinová práce, práce ve dvojicích) učitelé zapojovali žáky do procesu učení a vytvářeli jim podmínky pro jejich vzájemnou spolupráci. Někteří učitelé žáky průběžně motivovali prostřednictvím motivačního hodnocení v rámci celotřídní hry (razítka). Téměř všichni žáci byli při hodině aktivní. Jejich znalosti byly na dobré úrovni. Učitelé vyžadovali u žáků spíše náročnější komunikaci plně odpovídající jejich věku. Při hodinách českého jazyka a anglického jazyka učitelé efektivně podporovali jazykovou gramotnost žáků. V rámci čtenářské gramotnosti žáci účelně pracovali s textem a jeho interpretací. Při hodinách českého jazyka procvičovali hlasité i tiché čtení (čtenářské dílny). Vyučující měli průběžnou zpětnou vazbu o znalostech žáků, v případě potřeby jim poskytovali okamžitou podporu. Práci dle potřeb žáků diferencovali, pro žáky rychlejší měli připravené úkoly navíc, většinou s vyšší kognitivní náročností. Práce s chybou nebyla vždy účelná s ohledem na další učení žáků. Pedagogové vhodně využívali digitální technologie i množství didaktických pomůcek jak pro zvýšení názornosti probíraného učiva, tak pro motivaci žáků. Žáci používají chromebooky coby běžnou součást výuky některých předmětů (např. prvouka, anglický jazyk). Asistenti pedagoga, kteří byli přítomni ve všech hospitovaných hodinách, měli s učiteli rozdělené role. Jejich aktivní spolupráce byla účelná nejen pro žáky s podpůrnými opatřeními, ale i pro ostatní žáky včetně žáků s odlišným mateřským jazykem. Ti se s jejich pomocí zapojili do všech činností třídy. Závěry části vyučovacích hodin nebyly využity k vyhodnocení zadaného vzdělávacího cíle s aktivním zapojením žáků. Jen v polovině hospitovaných hodin bylo využito sebehodnocení žáků nebo prvků formativního hodnocení. Vrstevnické hodnocení žáků nebylo zaznamenáno.

Vychovatelky vytvářely žákům při hospitovaných činnostech ve školní družině dostatečný prostor pro odpočinek, volnou hru i rozvoj jejich zájmů. Zařadily také pobyt venku na školní zahradě. Převládala klidná a přátelská atmosféra, komunikace mezi vychovatelkami a žáky i žáky navzájem byla respektující a vstřícná. Řízené činnosti byly pečlivě připravené, vychovatelky kladly důraz na individuální potřeby a zájmy žáků. Žáky přiměřeně motivovaly k jednotlivým aktivitám a poskytovaly jim dostatečnou zpětnou vazbu k jejich práci.

Škola systematicky podporuje osobnostní rozvoj žáků také mimo vyučování prostřednictvím bohaté nabídky umělecky, jazykově nebo sportovně zaměřených aktivit (např. výtvarný kroužek, kytarový kroužek, flétna, břišní tanec, Šikulové, S angličtinou kolem světa, Badatelé, sportovní kroužek, Bavíme se sportem).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Poradenské služby zajišťují ve škole školní metodik prevence a výchovný poradce, který se věnuje také volbě dalšího studijního směřování žáků. Výchovný poradce poskytuje péči

především žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, žákům s odlišným mateřským jazykem a nabízí individuální konzultace žákům a jejich zákonným zástupcům. Ostatní vyučující průběžně informuje o potřebách žáků se zvláštními vzdělávacími potřebami.

Činnost členů školního poradenského pracoviště není plně koordinovaná. Kompetence školního metodika prevence nejsou jasně vymezeny. Zpracovaný preventivní program školy působí spíše jako formální dokument. Škola ve školním roce 2021/2022 organizovala ve všech třídách v rámci specifické prevence besedy s Policií České republiky, pro žáky V. třídy se uskutečnila přednáška o zdravém životním stylu. Žáci IV. a V. třídy v rámci všeobecné prevence absolvovali program Dopravní výchova. Ve školním roce 2022/2023 ke dni inspekce žádné preventivní aktivity s externími partnery škola neuskutečnila, ani nebyly naplánovány. Všechny preventivní aktivity zajišťují sami učitelé v rámci výuky, školní metodik prevence jejich realizaci a účinnost nesleduje. Spolupráce školního metodika prevence s třídními učiteli není systematicky nastavena. Vzniklé kázeňské problémy řeší třídní učitelé sami bez metodické pomoci. Díky úzké spolupráci se zákonnými zástupci se třídním učiteli daří projevy rizikového chování podchytit v začátku a cílenou prací se třídou i radě projevů rizikového chování předcházet.

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola uplatňuje běžné nástroje (písemné, ústní, grafické, praktické a pohybové) podle pravidel uvedených ve školním řádu. Škola nemá nastavena jednotná kritéria hodnocení, každý učitel si může stanovit minimální počet podkladů a jejich formu pro hodnocení žáka za klasifikační období. Relevantnost hodnocení učitelů ředitel školy nesleduje. Škola neprovádí v průběhu vzdělávání žáků ověřování dosažené úrovně požadovaných výstupů stanovených školním vzdělávacím programem.

Ředitel školy je o průběžných výsledcích vzdělávání informován zejména při zhoršení prospěchu jednotlivých žáků na pravidelných provozních poradách, zákonní zástupci prostřednictvím notýsku (I. a II. třída) nebo listinné žakovské knížky (III. až V. třída). Zda jsou zápisy hodnocení žáků prováděny průběžně a zda mají dostatečnou vypovídací hodnotu (datum hodnocení, konkrétní vědomosti a dovednosti, které byly hodnoceny), ředitel školy nekontroluje, ponechává vše na odpovědnosti učitele. V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že díky této nedostatečné kontrole v průběhu prvního pololetí školního roku 2022/2023 zákonní zástupci žáků nebyli dostatečně informováni o průběžném hodnocení v některých vyučovacích předmětech. V žakovské knížce např. zcela chybělo hodnocení předmětu tělesná výchova, u klasifikace z předmětů český jazyk, anglický jazyk a matematika nebylo uvedeno, za co byl žák hodnocen.

Ze zápisů jednání pedagogické rady je zřejmé, že žáky ohrožené školním neúspěchem ředitel školy eviduje, konkrétní aktuální opatření pro zlepšení výsledků vzdělávání nepřijímá. Systémovým opatřením pro zlepšení prospěchu žáků (od školního roku 2021/2022) bylo zavedení doučování v rámci Národního plánu obnovy a v rámci projektu Šablony III (předměty český jazyk a matematika ve II. a V. třídě). Účinnost těchto opatření sledují a vyhodnocují třídní učitelé. Žákům s odlišným mateřským jazykem s jazykovou bariérou byla poskytována pravidelná výuka českého jazyka jako druhého cizího jazyka (3 hodiny týdně). O celkových výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci žáků informováni každé čtvrtletí písemně prostřednictvím tzv. klasifikačních lístků, osobně na třídních schůzkách a v případě potřeby při individuálních konzultacích. Ve školním roce 2021/2022 všichni žáci prospěli, z toho 84,8 % (84 žáků z celkového počtu 99 žáků) s vyznamenáním.

Nadaní žáci jsou učiteli podporováni i nad rámec výuky. Navštěvují kroužek přípravy k přijímacím zkouškám na víceleté gymnázium bez ohledu, zda zkoušky konají, a účastní se různých předmětových soutěží a olympiád. K osobnostnímu rozvoji žáků přispívá realizace projektových dnů (např. Zdravý životní styl, Děti čtou dětem) a organizování sportovních

soutěží, kterých se účastní i žáci dalších škol z regionu (fotbalový turnaj, běh do zámeckých schodů, Olympiáda škol náchodského okresu). Spolupráce s regionálními partnery přispívá nejen ke zkvalitňování vzdělávání, ale i smysluplnému trávení volného času žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Od školního roku 2016/2017 škola realizuje výuku anglického jazyka již od 1. ročníku.
- Postupně se daří zlepšovat materiální podmínky pro zkvalitňování vzdělávání, podporovat rozvoj spolupráce školy a rodičů a zachovávat status školy „rodinného charakteru“.

Silné stránky

- Došlo k výraznému zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání.
- Učitelé vhodným zařazováním pestrých metod a forem výuky žáky aktivně zapojovali do procesu učení a vytvářeli jim podmínky pro jejich vzájemnou spolupráci.
- Efektivní spolupráce vyučujících s asistenty pedagoga byla přínosná pro všechny žáky ve třídě.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Dílčí nedostatky v oblasti řízení a kontrolní činnosti ředitele školy (vedení povinné dokumentace, neaktualizovaná koncepce školy, nízká četnost hospitační činnosti).
- V závěru některých hospitovaných hodin chybělo díky nedostatečnému časovému rozvržení vyhodnocení dosažení stanoveného vzdělávacího cíle hodiny.
- Učitelé v malé míře využívali prvků formativního hodnocení a sebehodnocení žáků, vrstevnické hodnocení žáků do výuky nezařadili.
- Škola nemá nastavená jednotná kritéria hodnocení žáků, relevantnost hodnocení učitelů ředitel školy nesleduje.
- Škola neprovádí v průběhu vzdělávání žáků ověřování dosažené úrovně požadovaných výstupů stanovených školním vzdělávacím programem.
- Činnost školního poradenského pracoviště není plně koordinovaná. Školní metodik prevence nemá jasně vymezené kompetence, jeho činnost je spíše formální.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zavést s ohledem na zastupitelnost a zefektivnění kontrolní a řídicí činnosti vedení školy pracovní pozici zástupkyně ředitele školy.
- Zpracovat koncepci školy odpovídající jejím reálným potřebám včetně časového vymezení.
- Zefektivnit hospitační činnost s ohledem na podávanou zpětnou vazbu vyučujícím.
- Závěry vyučovacích hodin využívat k celkovému vyhodnocení dosažení vzdělávacího cíle za aktivní účasti žáků.
- Do výuky více zařazovat prvky formativního hodnocení, sebehodnocení a vrstevnické hodnocení žáků.

- Zavést jednotná kritéria hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která by objektivně odrážela míru dosahovaných výstupů stanovených školním vzdělávacím programem. Tuto míru pravidelně ověřovat v průběhu vzdělávání žáků.
- Zajistit další vzdělávání výchovnému poradci a školnímu metodikovi prevence k účelnému vykonávání jejich funkce. Vymežit jasně kompetence školnímu metodikovi prevence.
- Účelně plánovat aktivity zaměřené na prevenci rizikových jevů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Městem Náchod s účinností od 23. 6. 2015 včetně dodatku č. 1 vydaného s účinností od 18. 2. 2020
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, č. j. MSMT – 40224/2014-2, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 10. 11. 2014, ze dne 5. 11. 2014
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 6. 2. 2023
4. Jmenování do funkce ředitele školy vydané Městem Náchod, s účinností od 1. 8. 2012
5. Doklady o dosaženém vzdělání a osvědčení o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
6. Pracovní náplně zaměstnanců školy (vzorek)
7. Rozsah přímé pedagogické činnosti asistentů pedagoga platný ve školním roce 2022/2023
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2022/2023
9. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
10. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků (včetně knihy úrazů žáků) vedená ve školním roce 2022/2023
11. Školní řád základní školy, vnitřní řady školní družiny a školní jídelny platné ve školním roce 2022/2023
12. Organizační řád školy platný ve školním roce 2022/2023 s účinností od 30. 8. 2006
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
14. Koncepce školy, nedatováno
15. Organizační schéma ZŠ, Náchod, 1. Máje 365 platné ve školním roce 2022/2023
16. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný ve školním roce 2022/2023

17. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
18. Rozvrhy hodin tříd a pedagogů základní školy platné ve školním roce 2022/2023
19. Dokumentace ke kontrolní a hospitační činnosti ředitele školy vedená ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
20. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
21. Přehled prospěchu žáků ve 2. pololetí školního roku 2021/2022 (výpis ze školní matriky)
22. Dokumentace k činnosti školního poradenského pracoviště včetně preventivního programu školy vedená ve školním roce 2022/2023
23. Náplň práce metodika prevence a výchovného poradce, nedatováno
24. Dokumentace k činnosti školní družiny vedená ve školním roce 2022/2023
25. Inspekční zpráva čj. ČŠIH-156/16-H ze dne 1. 4. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Alena Josefová, Ph.D., školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Lenka Marková, školní inspektorka

Bc. Věra Jiránková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.